

## Nobelio premijų laureatai pagal atradimų sritis

Toliau šioje knygoje Nobelio fiziologijos ir medicinos premijos laureatai suskirstyti pagal jų atradimus tam tikrose fiziologijos ir medicinos srityse. Vienas laureatas gali būti įrašytas keliose srityse.

### Akies fiziologija

**1911 m.**

Švedų oftalmologas Allvar Gullstrand – už akies lęšiuko laužiamosios gebos tyrimus.

**1967 m.**

Suomių ir švedų neurofiziologas Ragnar Arthur Granit, amerikiečių fiziologai Haldan Keffer Hartline ir George Wald – už akyse vykstančių pirminių fiziologinių ir cheminių procesų atradimą.

### Antibakteriniai vaistai

**1945 m.**

Škotų mikrobiologas seras Alexander Fleming, anglų biochemikas Ernst Boris Chain ir australų fiziologas seras Howard Walter Florey – už penicilino atradimą ir jo veiksmingumo gydant įvairias infekcijas tyrimus.

**1952 m.**

Amerikiečių mikrobiologas Selman Abraham Waksman – už streptomicino, pirmojo efektyvaus antibiotiko nuo tuberkuliozės, sukūrimą.

### Audiologija

**1961 m.**

Vengrų biofizikas Georg von Békésy – už sraigės fizinio dirginimo mechanizmo atradimą.

### Bakteriologija

**1901 m.**

Vokiečių fiziologas Emil Adolf von Behring – už serumų terapijos darbus, ypač pritaikius juos difterijai gydyti (difterijos antitoksino sukūrimą).

**1905 m.**

Vokiečių bakteriologas Heinrich Hermann Robert Koch – už tuberkuliozės tyrimus ir atradimus.

**1928 m.**

Prancūzų bakteriologas Charles Jules Henri Nicolle – už šiltinės tyrimus.

**1939 m.**

Vokiečių bakteriologas Gerhard Johannes Paul Domagk – už prontosilio antibakterinio veikimo atradimą.

**1945 m.**

Škotų mikrobiologas Alexander Fleming, anglų biochemikas Ernst Boris Chain ir australų fiziologas Howard Walter Florey – už penicilino atradimą ir jo veiksmingumo gydant įvairias infekcijas tyrimus.

**1952 m.**

Amerikiečių mikrobiologas Selman Abraham Waksman – už streptomicino, pirmojo efektyvaus antibiotiko nuo tuberkuliozės, sukūrimą.

**2005 m.**

Australų mikrobiologas Barry James Marshall ir australų patologas John Robin Warren – už bakterijos *Helicobacter pylori* atradimą ir jos įtakos skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opos atsivėrimui nustatymą.

## Biochemija

### 1910 m.

Vokiečių biochemikas Albrecht Kossel – už ląstelės chemijos atradimus, tiriant baltymus ir nukleino rūgštis.

### 1943 m.

Danų biochemikas Carl Peter Henrik Dam ir amerikiečių biochemikas Edward Adelbert Doisy – už vitamino K cheminės struktūros nustatymą.

### 1947 m.

Čekų biochemikai Carl Ferdinand Cori ir Gerty Theresa (Radnitz) Cori – už glikogeno katalizės proceso atradimą, argentiniečių fiziologas Bernardo Alberto Houssay – už atrastą hipofizės priekinėje dalyje išskiriamo hormono svarbą gliukozės metabolizmui.

### 1950 m.

Amerikiečių chemikas Edward Calvin Kendall, šveicarų biochemikas Tadeusz Reichstein ir amerikiečių gydytojas Philip Showalter Hench – už antinksčių žievės hormonų, jų struktūros ir biologinio veikimo tyrimus.

### 1953 m.

Vokiečių kilmės anglų biochemikas Hans Adolf Krebs – už citrinų rūgšties ciklo atradimą, vokiečių kilmės amerikiečių biochemikas Fritz Albert Lipmann – už atrastą acetilkofermentą A ir jo reikšmę vykstant tarpiniam metabolizmui.

### 1955 m.

Švedų biochemikas Axel Hugo Theorell – už oksidacinių fermentų struktūros ir veikimo mechanizmų atradimą.

### 1959 m.

Ispanų biochemikas Severo Ochoa ir amerikiečių biochemikas Arthur Kornberg – už ribonukleorūgščių ir deoksiribonukleorūgščių biologinės sintezės mechanizmų atradimą.

### 1964 m.

Amerikiečių biochemikas Konrad Bloch ir vokiečių biochemikas Feodor Felix Konrad Lynen – už cholesterolio ir riebalų rūgščių metabolizmo reguliavimo mechanizmų atradimą.

### 1977 m.

Prancūzų kilmės amerikiečių endokrinologas Roger Charles Louis Guillemin ir amerikiečių endokrinologas Andrew Viktor Schally – už peptidinių hormonų gamybos smegenyse atradimą.

### 1982 m.

Švedų biochemikas Sune Karl Bergström, švedų biochemikas Bengt Ingemar Samuelsson ir anglų farmakologas John Robert Vane – už prostaglandinų ir jiems artimų biologškai aktyvių medžiagų atradimą.

### 1986 m.

Amerikiečių biochemikas Stanley Cohen ir italų neurobiologė Rita Levi-Montalcini – už augimo faktorių atradimą.

### 1992 m.

Šveicarų ir amerikiečių biochemikas Edmond Henri Fischer ir amerikiečių biochemikas Edwin Gerhard Krebs – už grįžtamojo baltymų fosforilinimo, kaip biologinės reguliacijos mechanizmo, tyrimus.

## Chemija

### 1910 m.

Vokiečių biochemikas Albrecht Kossel – už ląstelės chemijos atradimus, tiriant baltymus ir nukleino rūgštis.

### 1943 m.

Danų biochemikas Carl Peter Henrik Dam ir amerikiečių biochemikas Edward Adelbert Doisy – už vitamino K cheminės struktūros nustatymą.

**1948 m.**

Šveicarų chemikas Paul Hermann Müller – už DDT nuodingo poveikio antropoidams atradimą.

**1982 m.**

Švedų biochemikai Sune Karl Bergström, Bengt Ingemar Samuelsson ir anglų farmakologas John Robert Vane – už prostaglandinų ir jiems artimų biologiskai aktyvių medžiagų atradimą.

## **Dermatologija**

**1903 m.**

Danų gydytojas Niels Ryberg Finsen – už ligų gydymą (paprastosios vilkligės, lot. *lupus vulgaris*) koncentruotais šviesos spinduliais.

## **Diagnostinės technikos**

**1977 m.**

Amerikiečių mokslininkė Rosalyn Yalow – už radioimuninio metodo peptidiniams baltymams nustatyti atradimą.

**1979 m.**

Amerikiečių fizikas Allan Macleod Cormack ir anglų inžinierius Godfrey Newbold Hounsfield – už kompiuterinės tomografijos metodo atradimą.

**2003 m.**

Amerikiečių chemikas Paul Christian Lauterbur ir anglų fizikas Peter Mansfield – už magnetinio rezonanso metodo atradimą.

## **Embriologija**

**1935 m.**

Vokiečių embriologas Hans Spemann – už embriono vystymosi tyrimus.

**1995 m.**

Amerikiečių genetikas Edward Butts Lewis, biologas Eric Francis Wieschaus ir vokiečių biologė Christiane Nüsslein-Volhard – už ankstyvojo embrioninio vystymosi genetinės kontrolės atradimą.

## **Endokrinologija**

**1909 m.**

Šveicarų gydytojas Emil Theodor Kocher – už skydliaukės fiziologijos, patologijos ir chirurginio gydymo darbus.

**1923 m.**

Kanadiečių gydytojai Frederick Grant Banting ir John James Rickard Macleod – už insulino atradimą.

**1947 m.**

Argentiniečių fiziologas Bernardo Alberto Houssay – už atrastą hipofizės priekinėje dalyje išskiriamo hormono svarbą gliukozės metabolizmui.

**1950 m.**

Amerikiečių chemikas Edward Calvin Kendall, gydytojas Philip Showalter Hench ir šveicarų biochemikas Tadeusz Reichstein – už antinksčių žievės hormonų, jų struktūros ir biologinio veikimo tyrimus.

**1966 m.**

Kanadiečių kilmės amerikiečių fiziologas Charles Brenton Huggins – už atrastą hormoninį prostatos vėžio gydymą.

**1971 m.**

Amerikiečių biochemikas Earl Wilbur Sutherland – už hormonų veikimo mechanizmų atradimą.

**1977 m.**

Prancūzų kilmės amerikiečių endokrinologas Roger Charles Louis Guillemin ir amerikiečių endokrinologas Andrew Viktor Schally – už peptidinių hormonų gamybos smegenyse atradimą, amerikiečių mokslininkė Rosalyn Yalow – už radioimuninio metodo peptidiniams hormonams nustatyti atradimą.

## **Erdvės pojūčio fiziologija**

**2014 m.**

Anglų ir amerikiečių neurofiziologas John O'Keefe, norvegų neurofiziologė May-Britt Moser ir norvegų neurofiziologas Evard Moser – už ląstelių, kurios galvos smegenyse sudaro pozicionavimo (objektų padėties erdvėje nustatymo) sistemą, atradimą.

## **Etologija**

**1973 m.**

Austrų etologas Karl von Frisch, zoologas Konrad Lorenz ir olandų biologas Nikolaas Tinbergen – už sukurtus ir išaiškintus gyvūnų individualaus ir visuomeninio elgesio modelius.

## **Farmakologija**

**1957 m.**

Italų farmakologas Daniel Bovet – už sintetinių junginių, kurie slopina kai kurias organizmo medžiagas, ypač jų poveikio kraujagyslių sistemai ir raumenims, atradimą.

**1988 m.**

Anglų farmakologas James Whyte Black – už pagrindinių gydymo vaistais principų nustatymą.

**1988 m.**

Amerikiečių farmakologai Gertrude Belle Elion ir George Herbert Hitchings – už pagrindinių gydymo vaistais principų nustatymą.

**2015 m.**

Airių ir amerikiečių parazitologas William Cecil Campbell ir japonų biochemikas Satoshi Ōmura – už naujo infekcijų, kurias sukelia apvaliosios kirmėlės, gydymo būdo atradimą, kinų farmakologė Tu Youyou – už naujo būdo maliarijai gydyti atradimą.

## **Gastroenterologija**

**1904 m.**

Rusų fiziologas Ivan Pavlov – už virškinimo fiziologijos tyrimus ir sąlyginių refleksų atradimą.

**2005 m.**

Australų mikrobiologas Barry James Marshall ir australų patologas John Robbin Warren, – už bakterijos *Helicobacter pylori* atradimą ir jos įtakos skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opos atsivėrimui nustatymą.

## **Genetika**

**1933 m.**

Amerikiečių genetikas Thomas Hunt Morgan – už chromosomų įtaką paveldimumui.

**1946 m.**

Amerikiečių genetikas Hermann Joseph Muller – už X spindulių mutageninio poveikio atradimą.

**1958 m.**

Amerikiečių genetikai George Wells Beadle ir Edward Lawrie Tatum – už genų poveikio cheminiams procesams atradimą.

**1959 m.**

Ispanų biochemikas Severo Ochoa ir amerikiečių biochemikas Arthur Kornberg – už ribonukleorūgščių ir deoksiribonukleorūgščių biologinės sintezės mechanizmų atradimą.

**1962 m.**

Anglų biofizikas Francis Crick, amerikiečių genetikas James Dewey Watson ir anglų biofizikas Maurice Hugh Frederick Wilkins – už nukleorūgščių molekulinės struktūros ir jų svarbos perduodant informaciją gyvuose organizmuose atradimą.

**1965 m.**

Prancūzų biologai François Jacob, Jacques Lucien Monod ir mikrobiologas André Michel Lwoff – už fermentų ir virusų sintezės genetinės kontrolės atradimą.

**1968 m.**

Amerikiečių genetikai Robert William Holley, Har Gobind Khorana ir Marshall Warren Nirenberg – už genetinio kodo ir jo reikšmės baltymų sintezėje atradimą.

**1969 m.**

Vokiečių ir amerikiečių biofizikas Max Ludwig Henning Delbrück, amerikiečių genetikas Alfred Day Hershey ir italų ir amerikiečių mikrobiologas Salvador Edward Luria – už virusų replikacijos mechanizmo ir genetinės struktūros atradimą.

**1975 m.**

Amerikiečių genetikai David Baltimore, Renato Dulbecco ir Howard Martin Temin – už ląstelių genetinės medžiagos ir onkogeninio viruso tarpusavio sąveikos tyrimus.

**1978 m.**

Šveicarų genetikas Werner Arber, amerikiečių mikrobiologai Daniel Nathans ir Hamilton Othanel Smith – už fermento restriktazės ir jo panaudojimo molekulinės genetikos problemoms spręsti atradimą.

**1980 m.**

Amerikiečių imunologas Baruj Benacerraf, prancūzų imunologas Jean Baptiste Gabriel Joachim Dausset ir amerikiečių imunologas George Davis Snell – už genetiškai nulemtų ląstelės paviršiaus struktūrų, reguliuojančių imunines reakcijas, atradimą.

**1983 m.**

Amerikiečių citogenetikė Barbara McClintock – už mobilių genetinių elementų atradimą.

**1993 m.**

Anglų genetikas Richard John Roberts ir amerikiečių genetikas Phillip Allen Sharp – už skilusių genų atradimą.

**1995 m.**

Amerikiečių genetikas Edward Butts Lewis, biologas Eric Francis Wieschaus ir vokiečių biologė Christiane Nüsslein-Volhard – už ankstyvojo embrioninio vystymosi genetinės kontrolės atradimą.

**2002 m.**

Pietų Afrikos mokslininkas Sydney Brenner, amerikiečių biologas Howard Robert Horvitz ir anglų biologas John Edvard Sulston – už genetinės organų vystymosi reguliacijos ir programuotos ląstelių žūties tyrimus.

**2006 m.**

Amerikiečių genetikas Andrew Zachary Fire ir biologas Craig Cameron Mello – už RNR interferencijos atradimą.

**2007 m.**

Italų ir amerikiečių genetikas Mario Renato Capecchi, anglų biologas Martin John Evans ir amerikiečių genetikas Oliver Smithies – už specifinių genų modifikacijų sukėlimo pelėms principų, naudojant kamienines ląsteles, atradimą.

**2009 m.**

Amerikiečių ir australų molekulių biologė Elizabeth Helen Blackburn, amerikiečių mokslininkė Carolyn Widney Greider, kanadiečių ir amerikiečių mokslininkas Jack William Szostak – už atradimą, kaip chromosomos yra apsaugomos telomerų ir fermento telomerazės.

**2012 m.**

Anglų biologas John Bertrand Gurdon ir japonų kamieninių ląstelių specialistas Shinya Yamanaka – už atradimą, kaip brandžios ląstelės gali būti perprogramuotos į daugiapotencines.

#### **2017 m.**

Amerikiečių genetikai ir chronobiologai Jeffrey Connor Hall, Michael Morris Rosbash ir Michael Warren Young – už atrastus molekulinis mechanizmus, kurie kontroliuoja cirkadinius ritmus.

### **Hematologija**

#### **1930 m.**

Austrų gydytojas Karl Landsteiner – už žmogaus kraujo grupių atradimą.

#### **1934 m.**

Amerikiečių gydytojai Georges Hoyt Whipple, George Richards Minot ir William Parry Murphy – už įvairių anemijų gydymą kepenų preparatais.

### **Imunologija**

#### **1901 m.**

Vokiečių fiziologas Emil Adolf von Behring – už serumų terapijos darbus, ypač pritaikius juos difterijai gydyti (difterijos antitoksino sukūrimą).

#### **1908 m.**

Rusų imunologas Ilja Mečnikov ir vokiečių imunologas Paul Ehrlich – už imuniteto tyrimus.

#### **1913 m.**

Prancūzų fiziologas Charles Richet – už darbus apie anafilaksiją.

#### **1919 m.**

Belgų imunologas Jules Bordet – už imuniteto tyrimus.

#### **1960 m.**

Australų imunologas Frank Macfarlane Burnet ir anglų imunologas Peter Brian Medawar – už įgytos imuninės tolerancijos atradimą.

#### **1972 m.**

Amerikiečių biologas Gerald Maurice Edelman ir anglų biochemikas Rodney Robert Porter – už antikūnų cheminės struktūros atradimą.

#### **1980 m.**

Amerikiečių imunologai Baruj Benacerraf, George Davis Snell ir prancūzų imunologas Jean Baptiste Gabriel Joachim Dausset – už genetiškai nulemtų ląstelių paviršiaus struktūrų, reguliuojančių imunines reakcijas, atradimą.

#### **1984 m.**

Danų imunologas Niels Kaj Jerne, vokiečių biologas Georges Jean Franz Köhler ir argentiniečių ir anglų biochemikas Cesar Milstein – už teorijas apie imuninės sistemos specifiškumą ir monokloninių antikūnų gamybos principo atradimą.

#### **1987 m.**

Japonų genetikas Susumu Tonegawa – už antikūnų įvairovės genetinio principo atradimą.

#### **1996 m.**

Australų mokslininkas Peter Charles Doherty ir šveicarų imunologas Rolf Martin Zinkernagel – už ląstelinio imuniteto specifiškumo tyrimus.

#### **2008 m.**

Prancūzų virusologai Luc Antoine Montagnier ir Françoise Barré-Sinoussi – už žmogaus imunodeficitu viruso atradimą.

**2011 m.**

Amerikiečių imunologas Bruce Alan Beutler, prancūzų ir Liuksemburgo biologas Jules Alphonse Hoffmann – už įgimto imuniteto aktyvinimo tyrimus, amerikiečių ir kanadiečių imunologas Ralph Marvin Steinman – už dendritinės ląstelės atradimą ir jos funkcijos įgytame imunitete nustatymą.

## **Infekcijos, epidemiologija**

**1902 m.**

Anglų gydytojas Ronald Ross – už darbus maliarijos tyrimų srityje.

**1905 m.**

Vokiečių bakteriologas Heinrich Hermann Robert Koch – už tuberkuliozės tyrimus ir atradimus.

**1926 m.**

Danų patologas anatomas Johannes Andreas Grib Fibiger – už parazitinių kirmėlių *Spiroptera carcinoma* atradimą.

**1928 m.**

Prancūzų bakteriologas Charles Jules Henri Nicolle – už šiltinės tyrimus.

**1948 m.**

Šveicarų chemikas Paul Hermann Müller – už DDT nuodingo poveikio antropoidams atradimą.

**1951 m.**

Pietų Afrikos ir amerikiečių virusologas Max Theiler – už geltonosios karštligės ir kovos su ja būdų atradimą.

**1976 m.**

Amerikiečių mokslininkai Baruch Samuel Blumberg ir Daniel Carleton Gajdusek – už infekcinių ligų kilmės ir plitimo naujų mechanizmų atradimą.

**1997 m.**

Amerikiečių neurologas Stanley Benjamin Prusiner – už prionų, naujo biologinio infekcijos veiksnio, atradimą.

**2005 m.**

Australų mikrobiologas Barry James Marshall ir patologas John Robin Warren – už bakterijos *Helicobacter pylori* atradimą ir jos įtakos skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opos atsivėrimui nustatymą.

**2008 m.**

Vokiečių virusologas Harald zur Hausen – už atradimą, kad žmogaus papildomos virusas sukelia gimdos kaklelio vėžį, prancūzų virusologai Luc Antoine Montagnier ir Françoise Barré-Sinoussi – už žmogaus imunodeficito viruso atradimą.

## **Kvėpavimo fiziologija**

**1938 m.**

Belgų fiziologas Corneille Jean François Heymans – už sinuso ir aortos mechanizmų reikšmę, reguliuojant kvėpavimo procesą.

## **Ląstelės fiziologija**

**1910 m.**

Vokiečių biochemikas Albrecht Kossel – už ląstelės chemijos atradimus, tiriant baltymus ir nukleino rūgštis.

**1931 m.**

Vokiečių fiziologas Otto Heinrich Warburg – už kvėpavimo fermentų struktūros ir veikimo mechanizmų atradimą.

**1937 m.**

Vengrų kilmės amerikiečių fiziologas Albert Szent-Györgyi – už biologinio oksidavimo procesų ryšio su vitaminu C ir fumaro rūgšties katalize nustatymą.

**1953 m.**

Vokiečių kilmės anglų biochemikas Hans Adolf Krebs – už citrinų rūgšties ciklo atradimą, vokiečių kilmės amerikiečių biochemikas Fritz Albert Lipmann – už atrastą acetilkofermentą A ir jo reikšmę vykstant tarpiniam metabolizmui.

**1963 m.**

Australų neurofiziologas John Carew Eccles, anglų fiziologas Alan Lloyd Hodgkin ir neurofiziologas Andrew Fielding Huxley – už joninių dirginimo ir slopinimo mechanizmų atradimą nervų sistemos ląstelių membranos periferinėje ir centrinėje dalyje.

**1971 m.**

Amerikiečių biochemikas Earl Wilbur Sutherland – už hormonų veikimo mechanizmų atradimą.

**1974 m.**

Belgų gydytojas Albert Claude, citologas Christian René de Duve ir amerikiečių biochemikas George Emile Palade – už ląstelių funkcinės ir struktūrinės organizacijos atradimą.

**1991 m.**

Vokiečių biofizikas Erwin Neher ir fiziologas Bert Sakmann – už atskirų jonų kanalų funkcijų ląstelėse tyrimus.

**1994 m.**

Amerikiečių biochemikai Alfred Goodman Gilman ir Martin Rodbell – už G baltymų ir jų funkcijos perduodant ląstelės signalus atradimą.

**1999 m.**

Vokiečių biologas Günter Blobel – už baltymų vidinių signalų, kurie lemia jų transportavimą ir lokalizaciją ląstelėje, atradimą.

**2001 m.**

Amerikiečių mokslininkas Leland Harrison Hartwell, anglų biochemikai Timothy Hunt ir Paul Maxime Nurse – už pagrindinių ląstelės ciklo reguliatorių atradimą.

**2013 m.**

Amerikiečių biologai James Edward Rothman, Randy Wayne Schekman ir Thomas Christian Südhof – už pernašos sistemos žmogaus ląstelėse tyrimus.

**2016 m.**

Japonų ląstelių biologas Yoshinori Ohsumi – už autofagijos mechanizmų atradimus.

**2019 m.**

Amerikiečių onkologas ir biochemikas Gregg Leonard Semenza, amerikiečių onkologas William George Kaelin jaunesnysis ir anglų onkologas Peter John Ratcliffe – už tyrimus, kaip ląstelės jaučia deguonies lygį ir prisitaiko prie jo pokyčių.

**Medžiagų apykaita****1922 m.**

Anglų fiziologas Archibald Vivian Hill – už šilumos gamybos raumenyse tyrimus.

**1923 m.**

Kanados gydytojai Frederick Grant Banting ir John James Rickard Macleod – už insulino atradimą.

**1929 m.**

Olandų fiziologas Christiaan Eijkman – už antineuritinio vitamino atradimą, anglų biochemikas Frederick Gowland Hopkins – už augimą skatinančių vitaminų atradimą.

**1931 m.**

Vokiečių fiziologas Otto Heinrich Warburg – už kvėpavimo fermentų struktūros ir veikimo mechanizmų atradimą.

**1937 m.**



Vengrų kilmės amerikiečių fiziologas Albert Szent-Györgyi – už biologinio oksidavimo procesų ryšio su vitaminu C ir fumaro rūgšties katalize nustatymą.

**1947 m.**

Čekų biochemikai Carl Ferdinand Cori ir Gerty Theresa (Radnitz) Cori – už glikogeno katalizės proceso atradimą.

**1953 m.**

Vokiečių kilmės anglų biochemikas Hans Adolf Krebs – už citrinų rūgšties ciklo atradimą, vokiečių kilmės amerikiečių biochemikas Fritz Albert Lipmann – už atrastą acetilkofermentą A ir jo reikšmę vykstant tarpiniam metabolizmui.

**1964 m.**

Amerikiečių biochemikas Konrad Bloch ir vokiečių biochemikas Feodor Felix Konrad Lynen – už cholesterolio ir riebalų rūgščių metabolizmo reguliavimo mechanizmų atradimą.

**1985 m.**

Amerikiečių genetikas Michael Stuart Brown ir amerikiečių biochemikas Joseph Leonard Goldstein – už cholesterolio metabolizmą reguliuojančių mechanizmų atradimą.

## Neurofiziologija

**1906 m.**

Italų mokslininkas Camillo Golgi ir ispanų neurofiziologas Santiago Ramón y Cajal – už nervų sistemos struktūros tyrimus.

**1927 m.**

Austrų gydytojas Julius Wagner- Jauregg – už sifilitinės demencijos gydymą, pacientą užkrečiant maliarija.

**1932 m.**

Anglų neurofiziologai Charles Scott Sherrington ir Edgar Douglas Adrian – už neuronų funkcijų ištyrimą.

**1936 m.**

Anglų neurologas Henry Hallett Dale ir vokiečių neurofiziologas Otto Loewi – už nervinio impulso cheminio perdavimo tyrimus.

**1944 m.**

Amerikiečių neurofiziologas Joseph Erlanger ir fiziologas Herbert Spencer Gasser – už atskirų nervinių skaidulų diferencijuotų funkcijų atradimą.

**1949 m.**

Šveicarų fiziologas Walter Rudolf Hess – už smegenų atskirų zonų funkcijų reikšmės, koordinuojant vidaus organų aktyvumą, nustatymą, portugalų neurologas Egas Moniz – už lobotomijos terapinės reikšmės gydant įvairias psichozes atradimą.

**1963 m.**

Australų neurofiziologas John Carew Eccles, anglų fiziologas Alan Lloyd Hodgkin ir neurofiziologas Andrew Fielding Huxley – už joninių dirginimo ir slopinimo mechanizmų atradimą nervų sistemos ląstelių membranos periferinėje ir centrinėje dalyje.

**1970 m.**

Vokiečių biofizikas Bernard Katz, švedų fiziologas Ulf Svante von Euler ir amerikiečių biochemikas Julius Axelrod – už atrastus nervinių galūnių humoralinius transiterius, jų kaupimo, išskyrimo ir išaktyvinimo mechanizmus.

**1981 m.**

Amerikiečių neurofiziologas Roger Wolcott Sperry – už smegenų pusrutulio funkcinės specializacijos tyrimus, kanadiečių kilmės amerikiečių neurofiziologas David Hunter Hubel ir švedų neurofiziologas Torsten Nils Wiesel – už informacijos apdorojimo regėjimo sistemoje tyrimus.

**2000 m.**

Švedų neurologas Arvid Carlsson, amerikiečių neurologai Paul Greengard ir Eric Richard Kandel – už signalo perdavimo nervų sistemoje tyrimus.

**2004 m.**

Amerikiečių neurofiziologas Richard Axel ir biologė Linda Brown Buck – už uoslės receptorių ir uoslės sistemos funkcionavimo tyrimus.

## **Onkologija**

**1926 m.**

Danų patologas anatomas Johannes Andreas Grib Fibiger – už parazitinių kirmėlių *Spiroptera carcinoma* atradimą.

**1966 m.**

Amerikiečių virusologas Francis Peyton Rous – už navikus sukeliančių virusų atradimą, kanadiečių kilmės amerikiečių fiziologas Charles Brenton Huggins – už atrastą hormoninį prostatos vėžio gydymą.

**1975 m.**

Amerikiečių genetikai David Baltimore, Renato Dulbecco ir Howard Martin Temin – už ląstelių genetinės medžiagos ir onkogeninio viruso tarpusavio sąveikos tyrimus.

**1989 m.**

Amerikiečių imunologai John Michael Bishop ir Harold Eliot Varmus – už ląstelinės kilmės retrovirusų onkogenų atradimą.

**2008 m.**

Vokiečių virusologas Harald zur Hausen – už atradimą, kad žmogaus papildomos virusas sukelia gimdos kaklelio vėžį.

## **Reprodukcinė medicina**

**2010 m.**

Anglų reprodukcinės medicinos specialistas Robert Geoffrey Edwards – už apvaisinimo mėgintuvėlyje plėtojimą.

## **Širdies ir kraujagyslių sistemos fiziologija**

**1920 m.**

Danų fiziologas August Krogh – už kapiliarų tonusą reguliuojančių mechanizmų atradimą.

**1924 m.**

Olandų fiziologas Willem Einthoven – už elektrokardiografijos metodo atradimą.

**1938 m.**

Belgų fiziologas Corneille Jean François Heymans – už sinuso ir aortos mechanizmų reikšmę, reguliuojant kvėpavimo procesą.

**1956 m.**

Prancūzų fiziologas André Frédéric Cournand, vokiečių gydytojas Werner Forssmann ir amerikiečių fiziologas Dickinson Woodruff Richards – už širdies kateterizavimo ir pataloginių pokyčių kraujotakos sistemoje atradimą.

**1998 m.**

Amerikiečių biochemikas Robert Francis Furchgot ir amerikiečių farmakologai Louis Joseph Ignarro, Ferid Murad – už azoto oksido, kaip širdies ir kraujagyslių sistemos signalinės molekulės, atradimą.

## **Transplantacija ir transplantacinis imunitetas**

**1912 m.**

Prancūzų chirurgas Alexis Carrel – už darbus kraujagyslių siūlių ir kraujagyslių bei organų transplantavimo srityje.

**1980 m.**

Amerikiečių imunologai Baruj Benacerraf, George Davis Snell ir prancūzų imunologas Jean Baptiste Gabriel Joachim Dausset – už genetiškai nulemtų ląstelės paviršiaus struktūrų, reguliuojančių imunines reakcijas atradimą.

**1990 m.**

Amerikiečių transplantologas Joseph Edward Murray ir amerikiečių hematologas Edward Donnall Thomas – už organų ir ląstelių transplantacijos tyrimus, gydant žmonių ligas.

## **Virusologija**

### **1951 m.**

Pietų Afrikos ir amerikiečių virusologas Max Theiler – už geltonosios karštligės ir kovos su ja būdų atradimą.

### **1954 m.**

Amerikiečių mikrobiologai John Franklin Enders, Thomas Huckle Weller ir amerikiečių pediatras Frederick Chapman Robbins – už poliomielitito viruso auginimo įvairių audinių kultūrose tyrimus.

### **1966 m.**

Amerikiečių virusologas Francis Peyton Rous – už navikus sukeliančių virusų atradimą.

### **1969 m.**

Vokiečių ir amerikiečių biofizikas Max Ludwig Henning Delbrück, amerikiečių genetikas Alfred Day Hershey ir italų ir amerikiečių mikrobiologas Salvador Edward Luria – už virusų replikacijos mechanizmo ir genetinės struktūros atradimą.

### **1975 m.**

Amerikiečių genetikai David Baltimore, Renato Dulbecco ir Howard Martin Temin – už ląstelių genetinės medžiagos ir onkogeninio viruso tarpusavio sąveikos tyrimus.

### **2008 m.**

Vokiečių virusologas Harald zur Hausen – už atradimą, kad žmogaus papilomos virusas sukelia gimdos kaklelio vėžį, prancūzų virusologai Luc Antoine Montagnier ir Françoise Barré-Sinoussi už žmogaus imunodeficitą viruso atradimą.